"Müstəqil Dövlətlər Birliyinin iştirakçısı olan dövlətlərin insan alverinə qarşı mübarizə sahəsində 2007-2010-cu illər üçün əməkdaşlıq Proqramı haqqında" Qərarın təsdiq edilməsi barədə

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ QANUNU

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi qərara alır:

I. "Müstəqil Dövlətlər Birliyinin iştirakçısı olan dövlətlərin insan alverinə qarşı mübarizə sahəsində 2007-2010-cu illər üçün əməkdaşlıq Proqramı haqqında" 2006-cı il noyabrın 28-də Minsk şəhərində imzalanmış Qərar Azərbaycan Respublikasının ona dair xüsusi rəyi ilə (xüsusi rəyin mətni əlavə olunur) təsdiq edilsin.

II. Bu qanun dərc edildiyi gündən qüvvəyə minir.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 30 dekabr 2008-ci il
№ 749-IIIQ

Müstəqil Dövlətlər Birliyinin iştirakçısı olan dövlətlərin insan alverinə qarşı mübarizə sahəsində 2007-2010-cu illər üçün əməkdaşlıq Proqramı haqqında

QƏRAR

Müstəqil Dövlətlər Birliyinin Dövlət Başçıları Şurası qərara aldı:

1. Müstəqil Dövlətlər Birliyinin iştirakçısı olan dövlətlərin insan alverinə qarşı mübarizə sahəsində 2007-2010-cu illər üçün əməkdaşlıq Proqramı təsdiq edilsin (əlavə olunur).

Bu Proqramın birgə tədbirlərinin reallaşdırılması MDB-nin iştirakçısı olan maraqlı dövlətlər tərəfindən razılaşmaya əsasən, müvafiq dövlət orqanlarının fəaliyyətinin təmin edilməsi üçün milli büdcələrdə hər il nəzərdə tutulan maliyyə vəsaitləri çərçivəsində həyata keçirilir.

2. Bu Qərar imzalandığı tarixdən, onun qüvvəyə minməsi üçün qanunvericiliyində dövlətdaxili prosedurların yerinə yetirilməsi tələb olunan dövlətlər üçün isə depozitariyə müvafiq bildiriş təhvil verildiyi andan qüvvəyə minir.

3. Sənəd 2006-cı il 28 noyabr tarixində Minsk şəhərində bir əsl nüsxədən ibarət olmaqla rus dilində imzalanmışdır. Əsl nüsxə Müstəqil Dövlətlər Birliyinin İcraiyyə Komitəsində saxlanılmaqla onun təsdiq edilmiş surəti bu Qərarı imzalamış hər bir dövlətə göndəriləcəkdir.

Azərbaycan Respublikası adından *(imza, xüsusi rəylə)*	Moldova Respublikası adından —
Ermənistan Respublikası adından *(imza)*	Rusiya Federasiyası adından *(imza)*
Belarus Respublikası adından *(imza)*	Tacikistan Respublikası adından *(imza)*

Gürcüstan adından — Qazaxstan Respublikası adından *(imza)* Qırğızıstan Respublikası adından *(imza)*	Türkmənistan adından — Ukrayna adından *(imza, qeyd-şərtlə)*

Müstəqil Dövlətlər Birliyinin iştirakçısı olan dövlətlərin
Dövlət başçıları Şurasının "Müstəqil Dövlətlər Birliyinin iştirakçısı olan dövlətlərin insan alverinə
qarşı mübarizə sahəsində 2007-2010-cu illər üçün
əməkdaşlıq Proqramı haqqında" 28 noyabr 2006-cı il
tarixli qərarı ilə
TƏSDİQ EDİLMİŞDİR

Müstəqil Dövlətlər Birliyinin iştirakçısı olan dövlətlərin insan alverinə qarşı mübarizə sahəsində 2007- 2010-cu illər üçün

ƏMƏKDAŞLIQ PROQRAMI

PROQRAMIN PASPORTU

Adı	Müstəqil Dövlətlər Birliyinin iştirakçısı olan dövlətlərin insan alverinə qarşı mübarizə sahəsində 2007-2010-cu illər üçün əməkdaşlıq proqramı (bundan sonra - Proqram)
Qərarı qəbul etmiş orqan	MDB-nin iştirakçısı olan dövlətlərin Baş Prokurorlarının Əlaqələndirmə Şurası
Əsas tərtibçilər	MDB-nin iştirakçısı olan dövlətlərin Baş Prokurorlarının Əlaqələndirmə Şurasının Katibliyi
Əsas icraçılar	MDB-nin iştirakçısı olan dövlətlər, onların səlahiyyətli orqanları, nizamnamə orqanları və sahəvi əməkdaşlıq orqanları, MDB-nin iştirakçısı olan dövlətlərin Parlamentlerarası Assambleyası, MDB-nin İcraiyyə Komitəsi
Məqsəd və vəzifələr	Proqramın məqsədi: MDB-nin iştirakçısı olan dövlətlərin, MDB-nin nizamnamə və sahəvi əməkdaşlıq orqanlarının insan alverinə qarşı mübarizə sahəsində əməkdaşlığının daha da təkmilləşdirilməsi Proqramın əsas vəzifələri: əməkdaşlığın beynəlxalq hüquqi bazasının genişləndirilməsi və möhkəmləndirilməsi; milli qanunvericiliyin təkmilləşdirilməsi və harmonizasiyası; razılaşdırılmış prosessual hərəkətlərin, profilaktik əməliyyat-axtarış tədbirlərinin və xüsusi əməliyyatların keçirilməsi; əməkdaşlığın informasiya və elmi təminatı; BMT-nin bu sahədə əsas sənədlərinin tələblərinin ardıcıl olaraq

	reallaşdırılması; kadrların hazırlanması və mütəxəssislərin ixtisaslarının artırılmasında əməkdaşlıq		
Həyata keçirilmə müddətləri və mərhələləri	2007-2010-cu illər		
Əsas tədbirlərin siyahısı, onların icraçıları və həyata keçirilməsi müddətləri	Təşkilati-hüquqi tədbirlər	MDB-nin iştirakçısı olan dövlətləri MDB-nin nizamnamə orqanları və sahəvi əməkdaşlıq orqanları, PAA	2007-2010-cu illər
	Təşkilati-praktik tədbirlər	MDB-nin iştirakçısı olan dövlətləri MDB-nin nizamnamə orqanları və sahəvi əməkdaşlıq orqanları, PAA	2007-2010-cu illər
	İnformasiya və elmi təminat	MDB-nin iştirakçısı olan dövlətləri MDB-nin nizamnamə orqanları və sahəvi əməkdaşlıq orqanları, PAA	2007-2010-cu illər
	Kadr təminatı	MDB-nin iştirakçısı olan dövlətləri MDB-nin nizamnamə orqanları və sahəvi əməkdaşlıq orqanları, PAA	2007-2010-cu illər
	Maliyyə təminatı	MDB-nin iştirakçısı olan dövlətləri MDB-nin nizamnamə orqanları və sahəvi əməkdaşlıq orqanları, PAA	2007-2010-cu illər
	Nəzarət mexanizmi	MDB-nin iştirakçısı olan dövlətləri, MDB-nin nizamnamə orqanları və sahəvi əməkdaşlıq orqanları, PAA	2007-2010-cu illər
Maliyyələşdirmənin həcmi və əsas mənbələri, maliyyə vəsaitlərinin xərclənmə istiqamətləri	Proqramın birgə tədbirlərinin maliyyələşdirilməsi MDB-nin iştirakçısı olan dövlətlər tərəfindən razılaşmaya əsasən, müvafiq dövlət orqanlarının fəaliyyətinin təmin edilməsi üçün milli büdcələrdə hər il nəzərdə tutulan maliyyə vəsaitləri çərçivəsində həyata keçirilir		
Reallaşmanın gözlənilən son nəticələri	MDB-nin iştirakçısı olan dövlətlərin əməkdaşlığının effektivliyinin, razılaşdırılmış prosessual hərəkətlərin, profilaktik tədbirlərin, əməliyyat-axtarış tədbirlərinin və xüsusi əməliyyatların səmərəliliyinin artırılması		
İcraya nəzarətin təşkili sistemi	Bu Proqramın həyata keçirilməsi vəziyyəti barədə MDB İcraiyyə Komitəsinin məlumatlandırılması. Proqramın yerinə yetirilməsi vəziyyətinə MDB-nin nizamnamə orqanları və sahəvi əməkdaşlıq orqanları tərəfindən hər il baxılması. Proqramın yerinə yetirilməsi vəziyyəti barədə MDB-nin İcraiyyə Komitəsi tərəfindən Birliyin Dövlət Başçıları Şurasına və Hökumət Başçıları Şurasına hər il məruzənin təqdim edilməsi		
İstifadə edilmiş ixtisarlaкжn siyahısı	PAA - MDB-nin iştirakçısı olan dövlətlərin Parlamentlərarası Assambleyası BPƏŞ - MDB-nin iştirakçısı olan dövlətlərin Baş Prokurorlarının Əlaqələndirmə Şurası,		

DİNŞ - MDB-nin iştirakçısı olan dövlətlərin Daxili İşlər Nazirləri Şurası,
TORŞ - MDB-nin iştirakçısı olan dövlətlərin Təhlükəsizlik Orqanları və xüsusi xidmətləri Rəhbərlərinin Şurası,
VİORƏŞ - MDB-nin iştirakçısı olan dövlətlərin Vergi (Maliyyə) İstintaqı Orqanlarının Rəhbərlərinin Əlaqələndirmə Şurası,
GXRŞ - MDB iştirakçı dövlətlərinin Gömrük Xidməti Rəhbərləri Şurası,
SQKŞ - Sərhəd Qoşunları Komandanları Şurası,
ƏNŞ - MDB-nin iştirakçısı olan dövlətlərin Ədliyyə Nazirləri Şurası,
MCMƏB - MDB iştirakçı dövlətlərinin ərazilərində Mütəşəkkil Cinayətkarlıqla və digər təhlükəli cinayətlərlə Mübarizənin Əlaqələndirilməsi Bürosu.

Müstəqil Dövlətlər Birliyinin iştirakçısı olan dövlətlərin insan alverinə qarşı mübarizə sahəsində 2007-2010-cu illər üçün əməkdaşlıq proqramı MDB-nin iştirakçısı olan dövlətlərin Baş Prokurorlarının Əlaqələndirmə Şurasının təşəbbüsü ilə hazırlanmışdır.

Proqramın qəbul edilməsi müasir dövrdə təhlükəsizliyə qarşı hədə və təhdidlərə əks-təsirin göstərilməsində MDB-nin iştirakçısı olan dövlətlərin əməkdaşlığının səmərəliliyinin artırılması zərurətindən irəli gəlir.

Proqramda nəzərdə tutulan kompleks tədbirlər MDB-nin iştirakçısı olan dövlətlərdə kriminogen vəziyyətin təhlilinə və onun inkişaf proqnozlarına, elmi tədqiqatların nəticelərinə, insan alverinə qarşı mübarizə təcrübəsinə, o cümlədən birgə fəaliyyət təcrübəsinə əsaslanır.

Proqramın məqsədi insan alvərinə qarşı mübarizə sahəsində MDB-nin iştirakçısı olan dövlətlərin, MDB-nin nizamnamə orqanlarının və sahəvi əməkdaşlıq orqanlarının əməkdaşlığının daha da təkmilləşdirilməsidir.

Proqramın əsas vəzifələri: MDB-nin iştirakçısı olan dövlətlərin əməkdaşlığının beynəlxalq hüquqi bazasının genişləndirilməsi və möhkəmləndirilməsi, milli qanunvericiliyin təkmilləşdirilməsi və harmonizasiyası; razılaşdırılmış prosessual hərəkətlərin, profilaktik, əməliyyat-axtarış tədbirlərinin və xüsusi əməliyyatların həyata keçirilməsi; əməkdaşlığın informasiya və elmi təminatı; kadrların hazırlanması və mütəxəssislərin ixtisaslarının artırılmasında əməkdaşlığın həyata keçirilməsi.

Proqramın reallaşması beynəlxalq hüquqda ümumi qəbul edilmiş prinsiplərə və MDB-nin iştirakçısı olan dövlətlərin milli qanunvericiliyinə uyğun olaraq həyata keçirilir.

	Tədbirin adı	**İcra müddəti**	**İcraçılar**	**Qərarı qəbul edən MDB orqanı**
	1. Təşkilati-hüquqi tədbirlər			
1.1.	İnsan alverinə qarşı mübarizə sahəsində əməkdaşlığın beynəlxalq-hüquqi bazasının genişləndirilməsi məqsədilə, bu sahədə bağlanılmış əsas beynəlxalq müqavilələrə qoşulma məsələsinə baxmaq (əlavəyə bax).	2007-2010-cu illər	Əlavədə qeyd olunan beynəlxalq müqavilələrə qoşulmamış MDB-nin iştirakçısı olan dövlətlər	
1.2.	Aşağıdakı sənədlərin qüvvəyə	2007-ci il	Qeyd olunan	

	minməsi üçün zəruri olan dövlətdaxili prosedurların həyata keçirilməsinin sürətləndirilməsi tövsiyə edilsin:		beynəlxalq müqavilələri imzalamış, lakin onların qüvvəyə minməsi üçün dövlətdaxili prosedurları həyata k eçirməmiş MDB-nin iştirakçısı olan dövlət lər	
	a) yetkinlik yaşına çatmayanların d aimi yaşadıqları dövlətlərə qaytarılması məsələlərində MDB-nin iştirakçısı olan dövlətlərin əməkdaşlığı haqqında 2002-ci il 7 oktyabr tarixli Saziş;			
	b) İnsanın, onun orqan və toxumalarının alverinə qarşı mübarizə sahəsində MDB-nin iştirakçısı olan dövlətlərin əməkdaşlığı haqqında 2005-ci il 25 noyabr tarixli Saziş			
1.3.	İnsanın, onun orqan və toxumaları alverinə qarşı mübarizə sahəsində MDB-nin iştirakçısı olan dövlətlərin əməkdaşlığı haqqında 2005-ci il 25 noyabr tarixli Sazişin səmərəli reallaşdırılması məqsədilə idarələrarası xarakte r daşıyan sazişlərin bağlanılması	2007-2009-cu illər	DİNŞ, BPƏŞ, TORŞ	
1.4.	MDB-nin iştirakçısı olan dövlətlərin Parlamentlərarası Assambleyasına aşağıdakı sənədlərin hazırlanması tək-lif olunsun:	2008-ci il	PAA	
	a) insan alverinə qarşı mübarizə sahəsində model qanunvericilik aktının layihəsi;			
	b) insan alverinin qurbanlarına yardım göstərilməsi haqqında model qanunvericilik aktının layihəsi;			
	c) insan alverinə qarşı mübarizə sahəsində MDB-nin iştirakçısı olan dövlətlərin qanunvericiliyinin unifikasiyasına və harmonizasiyasına dair tövsiyələr			
1.5.	Aşağıdakı qanunvericilik və digər normativ hüquqi aktların qəbul	2007-2009-cu	MDB-nin iştirakçısı olan dövlətlər	

	edilməsi tövsiyə edilsin:	illər		
	a) insan alveri qurbanlarının hüquq və mənafelərinin müdafiəsinə, onların fiziki, psixoloji və sosial reabilitasiyasına yönəldilmiş;			
	b) beynəlxalq nikah vasitəçiliyi fəaliyyətinin və moda biznesinin, vətəndaşların xaricdə işlə təmin olunması və turizm agentliklərinin lisenziyalaşdırılmasını nəzərdə tutan;			
	c) turizm, vətəndaşların xaricdə işlə təmin olunması və uşaqların xarici vətəndaşlar tərəfindən övladlığa götürülməsi sahəsində strukturların vasitəçilik fəaliyyəti üzərində nəzarətin gücləndirilməsini nəzərdə tutan			
1.6.	İnsan alveri qurbanlarının statusunu müəyyən edən konseptual müddəaların hazırlanması	2007-2008-ci illər	BPƏŞ	
1.7.	İnsan alveri ilə əlaqədar cinayətlər üzrə istintaq və məhkəmə təcrübəsini, prokuror nəzarəti təcrübəsinin öyrənilməsini və ümumiləşdirilməsini həyata keçirmək, zərurət yarandıqda MDB-nin iştirakçısı olan dövlətlərin qanunvericiliyinin və hüquq mühafizə orqanlarının fəaliyyətinin təkmilləşdirilməsinə dair müvafiq təklifləri irəli sürmək	2007-2008-ci illər	BPƏŞ	
1.8.	Potensial qurbanların qanuni fəaliyyət adı altında insan alverinə cəlb edilməsinə yönəlmiş reklamın yayımlanmasına nəzarəti təmin edən təşkilati-hüquqi tədbirlər görmək	2007-2010-cu illər	MDB-nin iştirakçısı olan dövlətlər	
	II. Təşkilati-praktik tədbirlər			
2.1.	Aşağıda qeyd olunmuş milli proqramları qəbul etmək:	2007-2008-ci illər	MDB-nin iştirakçısı olan dövlətlər	
	a) insan alverinə əks-təsir üzrə;			
	b) insan alverinin qurbanlarına psixoloji, hüquqi, tibbi, informasiya və digər yardımın göstərilməsi üzrə			
2.2.	BMT-nin 15 noyabr 2000-ci il	2007-	MDB-nin iştirakçısı	

	tarixli Transmilli mütəşəkkil cinayətkarlığa qarşı Konvensiyasını tamamlayan insan alveri, xüsusilə də qadın və uşaq alverinin qarşısının alınması, aradan qaldırılması və cəzalandırılması haqqında Protokolunun icrasına milli səviyyədə məsul olan mərkəzi orqanı müəyyən etmək	2008-ci illər	olan dövlətlər	
2.3.	İmkan daxilində, insan alveri qurbanlarına yardım göstərən qeyri-hökumət təşkilatlarının nümayəndələrini cəlb etməklə, insan alverinə əks-təsir məsələləri üzrə milli səviyyədə idarələrarası əlaqələndirici mexanizmi yaratmaq	2007-2008-ci illər	MDB-nin iştirakçısı olan dövlətlər	
2.4.	İnsan alverinə qarşı mübarizə üzrə razılaşdırılmış prosessual hərəkətlərin, profilaktik, əməliyyat-axtarış tədbirlərinin və xüsusi əməliyyatların həyata keçirilməsini təşkil etmək, ilk növbədə:	2007-2008-ci illər	DİNŞ, TORŞ, BPƏŞ, MCMƏB (səlahiyyətləri üzrə)	
	a) xaricdə işlə təmin edilmə və turizm sahəsində agentliklərin qanunsuz fəaliyyətinin qarşısının alınması üzrə;			
	b) insan alveri qurbanlarının gətirilməsi və çıxarılması kanallarının aşkar və ləğv edilməsi üzrə;			
	c) saxta sənədlərin hazırlanması və satışı üzrə fəaliyyətin aşkar edilməsi və qarşısının alınması üzrə;			
	ç) əxlaqsızlıq yuvalarının və "görüş evləri"nin aşkar edilməsi və onların fəaliyyətinin qarşısının alınması üzrə;			
	d) "internet" şəbəkəsində pornoqrafik saytların yaradıcılarının, administratorlarının və hosterlərinin aşkar edilməsi üzre;			
	e) insan alveri ilə bağlı cinayətlərin açılması və istintaqı üzrə			

2.5.	İnsan alverinə qarşı ixtisaslaşdırılmış strukturlar (bölmələr) yaratmaq	2007-2008-ciil	MDB-nin iştirakçısı olan dövlətlər	
2.6.	Qanunvericiliyin tətbiqini, insan alverinə qarşı mübarizə sahəsində hüquq mühafizə və digər orqanların təcrübəsini mütəmadi olaraq təhlil etmək və əldə edilmiş nəticələr əsasında bu sahədə fəaliyyətin təkmilləşdirilməsi üzrə təkliflər təqdim etmək	2007-2010-cu illər	BPƏŞ	
2.7.	Fəaliyyəti insan alveri qurbanlarının reabilitasiyasına yönəldilmiş beynəlxalq və qeyri-hökumət təşkilatları ilə əməkdaşlığı inkişaf etdirmək	2007-2010-cu illər	MDB-nin iştirakçısı olan dövlətlər	
2.8.	İnsan alverinə qarşı mübarizə üzrə əməliyyat və digər informasiya mübadiləsini daimi əsasda həyata keçirmək	2007-2010-cu illər	DİNŞ, BPƏŞ, TORŞ, MCMƏB	
2.9.	İnsan alveri qurbanlarının gətirilməsinin və çıxarılmasının qarşısının alınması və aşkar edilməsi üçün birgə əlavə kompleks sərhəd nəzarəti tədbirləri hazırlamaq və həyata keçirmək	2007-2010-cu illər	SQKŞ	
2.10.	Zərurət olduqda, cinayət işlərinin istintaq və məhkəmə baxışı zamanı insan alveri qurbanları üçün müvəqqəti qalma mərkəzləri yaratmaq	2007-2010-cu illər	MDB-nin iştirakçısı olan dövlətlər	
2.11.	İnsan alveri qurbanlarının reinteqrasiyası üçün sosial müdafiə üzrə tədbirlər sistemini o cümlədən ictimai və qeyri-hökumət təşkilatları ilə qarşılıqlı əlaqəli şəkildə inkişaf etdirmək	2007-2010-cu illər	MDB-nin iştirakçısı olan dövlətlər	
2.12.	İnsan alverinin qurbanı olmuş vətəndaşların vətənlərinə qaytarılması məsələlərində əməkdaşlığı genişləndirmək	2007-2010-cu illər	MDB-nin iştirakçısı olan dövlətlər	
2.13.	Xaricə işə göndərilən vətəndaşların həyatının və sağlamlığının məcburi sığortalanmasının onların işə düzəldilməsini təmin edən, həmçinin turizm xidmətləri göstərən hüquqi şəxslər hesabına	2007-2010-cu illər	MDB-nin iştirakçısı olan dövlətlər	

	təşkil olunmasını tövsiyə etmək			